

W lutym 1931 r. 2 pp. Legionów został przeniesiony do Sandomierza.

I batalion nadal stacjonował w Staszowie, a batalion II i III zakwaterowano w nowoczesnych sandomierskich koszarach. Dowództwo pułku wraz ze sztabem i kasynem oficerskim umieszczono w budynku dawnego klasztoru Reformatów, zaś kościół św. Józefa pełnił funkcję kościoła garnizonowego.

Dowódcą pułku do 1936 r. był płk dypl. Ludwik de Laveaux, a po nim płk Ludwik Czyżewski. Pobyt 2 pp. Leg. w Sandomierzu znacznie ożywił życie kulturalne i oświatowe w mieście. Współpraca między oficerami i żołnierzami a władzami i społeczeństwem od samego początku układała się bardzo dobrze. Z inicjatywy Rady Miasta powołano Koła Przyjaciół Żołnierza 2 pp. Leg. Staraniem Koła odtworzono w pułku Gospodę Żołnierską, gdzie żołnierze spędzali wolny czas od zajęć służbowych.

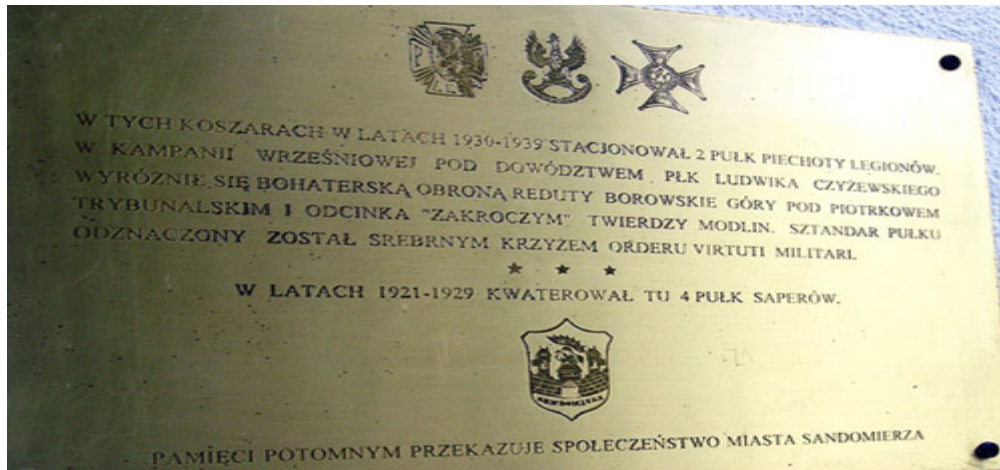
Ożywioną działalność prowadziło Koło Rodziny Wojskowej organizując m.in. przedszkole pułkowe i urządzając w kasynie oficerskim rauty i zabawy taneczne, z których dochód przeznaczano na cele kulturalno-oświatowe. Wojsko organizowało spotkania z ciekawymi ludźmi, wykłady o różnorodnej tematyce, wyświetlano filmy oświatowe. W koszarach funkcjonowało muzeum pułkowe poświęcone jego legionowym tradycjom. Działał amatorski teatr żołnierski, a także dziecięcy zespół teatralny. Ważną rolę odegrała pułkowa rozgłośnia radiowa. Przez radio wygłaszano pogadanki lub odtwarzano nagrania audycji centralnych. Organizowano także wycieczki krajoznawcze w różne regiony kraju. Wojskowy Klub Sportowy urządzał gry i zabawy sportowe, a także zawody np. wioślarskie czy piłki nożnej. Ważną rolę w życiu muzycznym miasta odgrywała orkiestra pułkowa prowadzona przez kapelmistrza kpt. dypl. Franciszka Gorzelnińskiego. W niedzielę w koszarach urządzano poranki muzyczne. Oprócz muzyki wojskowej wykonywano również muzykę poważną. Wszystkie uroczystości państwowe i miejskie odbywały się przy udziale orkiestry pułkowej. W sezonie letnim orkiestra wyjeżdżała na występy do miejscowości uzdrowiskowych m.in. Buska-Zdroju i Truskawca. Nie zaniedbywano również działalności oświatowej. Organizowano – wspólnie z nauczycielami szkół sandomierskich – kursy nauczania początkowego dla żołnierzy analfabetów oraz liczne kursy dokształcające m.in. dla podoficerów zawodowych. Istotną rolę w upowszechnianiu wiedzy odegrała biblioteka pułkowa. Mieszkańcy Sandomierza doceniając udział wojska w życiu miasta ufundowali pułkowi aparaturę radiofoniczną, trąbkę sygnałową oraz 2 ckm-y. Wojsko przypieczętowało ścisły związek z miastem nadaniem Sandomierzowi w 1934 r. odznaki pułkowej.

Wybuch II wojny światowej zastał 2 pp. Leg. na terenie operacyjnym Armii „Łódź”, dowodzonej przez gen. Juliusza Rómmla. Miejscem koncentracji pułku był rejon Żelowa. 2. IX. d-ca płk Ludwik Czyżewski otrzymał rozkaz zorganizowania obrony na odcinku Księży Młyn – Góry Borowskie – Rozprza, na dalekim przedpolu Piotrkowa Trybunalskiego. W walce stoczonej w dniach 3-5. IX. w rejonie Gór Borowskich, mimo ogromnej przewagi nieprzyjaciela, pułk wytrwał do końca, walcząc uparcie o każdy metr ziemi. W bitwie tej 2 pp. Leg. poniósł olbrzymie straty. Zginęło 16 oficerów, 67 chorążych, podchorążych i podoficerów oraz 580 legionistów.

Za męstwo i bohaterską walkę żołnierzy 2 pp. Leg. gen. dyw. Juliusz Rómmel nadał pułkowi najwyższe odznaczenie bojowe Krzyż Orderu Virtuti Militari. Odznaczony został także krzyżem Virtuti Militari 5 klasy d-ca pułku płk Ludwik Czyżewski oraz 17 oficerów, chorążych i podchorążych. 2 pp. Leg. został odtworzony w konspiracji w ramach Armii Krajowej. W drugiej połowie lipca 1944 r. z oddziałów bojowych Inspektoratu

Sandomierskiego (obwody sandomierski i opatowski) utworzono 2 pp. Leg. AK. W jego szeregach znaleźli się m.in. partyzanci z oddziałów „Nurta” (dawniej „Ponurego”) i „Jędrusiów”. Po zakończeniu mobilizacji na początku sierpnia stan osobowy pułku wynosił ok. 1300 osób. Jego dowódcami byli kolejno: mjr „Kruk” Antoni Wiktorowski i mjr „Nurt” Eugeniusz Kaszyński. Pułk wziął udział w akcji „Burza” na Kielecczyźnie. Po II wojnie światowej – mimo braku oficjalnej tradycji legionowej – pamięć o żołnierzach 2 Pułku Piechoty Legionów była wśród ludności ciągle żywa.

Również w Jednostce Wojskowej w Sandomierzu otwarto wystawę poświęconą 2 pp. Leg. a na ścianie koszar umieszczono pamiątkową tablicę.

Źródło: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, 1997 r. - wystawa